

kat.komp.

17582

I

Mag. St. Dr.

P

Lobayński Joan. Dionys. Analekta do-
gmatum Joh. et Bernard. Matthiae
Lubiczki Archiep. Gnesn. 1644.

PANEG. et VITAE

Polon.

Æ. 503.

A

I

A

FL

In C

A N A L E C T A

E L O G I O R V M,

ILLVSTRISSIMI & REVERENDISSIMI DOMINI

D. MATTHIÆ

Ł V B I E N S K I

Archiepiscopi Gnesnensis, Primatis Re-
gni, Legati Nati, Primi que

P R I N C I P I S,

Tanquam,

FVNDATORIS MVNIFICENTISSIMI

S A C R A R I I

D I V Æ

CZESTOCHOVIENSIS.

I N M O N T E C L A R O.

Permissu Superiorum.

4.

C R A C O V I Æ.

In Officinâ Typographicâ Francisci Casarij, Anno Dñi. 1644.

BIBLIOTH. UNIV.

JAGIELLONICAE

I N A R M A
G E N T I L I T I A,
ILLVSTRISSIMI & REVERENDISS.
ARCHIANTISTITIS.

17582 I

Orbe stat in medio, Gladio, Caput acre Bisontis
Transfixum, bellum Stemmata triste parant;
Trux Ferus obiectat cornu, hostibus: Ense duellum
Intonat, horrifonè totus in arma ruit:
Si Petasus, Galea est; Telum, Crux; Umbo, Corona;
Si Pugil, est Præful; prælia quanta putas?
Sacratum παρασημόν habes, Sacratuſ & ipſe AN-
TISTES; Diuinum in Pegmate Martis opus?
Congredere omnibus faustis; vix Cornua Vibras;
Et iam Schisma, nefas, hæresis intereunt.

A R C H I T E C T U R A

que in agnitione huiusmodi et curis (hinc
omnia) cum apud se habita conglorantur

A 2

ILLVSTRIS SIM E
ARCHIANTISTES,
REVERENDIS SIM E
PRIMAS,
CELSISSIME PRINCEPS,
Domine & Mæcenas Amplissime.

NON est, sed nec unquam fuit mens
mea, omnia meritorum Illustrissi-
ma & Reuerendissima Celsitudinis
Tuae Elogia, succincto hoc compre-
hendere stylo. Theatris grandiori-
bus, pangetur olim, ista laus. Ve-
rùm nec affectio animi, Ordinis no-
stri, erga Reuerendissimam Celsitudinem Tuam, ex simpli-
ci verborum apparatu estimanda; cum & hac, longè secu-
rius, fide pectoris continetur. Quia tamen Te Tanti, adeo-
que Magni, in Sacris, Herois, virtus (Dia liberalitas super
omnia) emi aequè, ac publicâ coli gloriâ, meruit; quod vi-
cissim,

cissim, ex aliis plurimis Emblematum versuumq; picturis,
(quibus sub Tuum felicissimum, ad Clarum Montem, ad-
uentum, gratitudinis & letitiae ergo, nostrum collucebat
Triclinium) in rudibus remanserat chartis, id quoq; quasi
iteratò reponendum censuimus, ut à quo inceperunt, in eo-
dem desinerent meritorum preconia. Absit ut pectore nu-
do, adeo viua in nos, DIVAMq; nostram, cum Basilicæ ex-
structo Sacrario, collata per Te, Pientissime PRINCEPS,
gestemus simulachra? His insuper non omnino mortuis
(si Lyrico fides, qui dignum laude virum, Musa prohiben-
te, vetat mori) elogius, quæ sub Triumphalem, translata
nuper sacre Imaginis plausum, ad sue Archipresuleæ Libe-
ralitatis Mausoleum, fecundiori Genio, Entheata, in lau-
dem Tue Munificentiae egressit virtus, Te insimul Magnum
Verum, eternitati consecrare, magis & magis, opere pretiū
duximus. Memores illius sacrosancti, Soteris nostri, mo-
niti. Colligite fragmenta ne pereant. Ne igitur, Illu-
strissime PRINCEPS, & hec paucula è multis, quasi in unū
fascem collecta, Tuā Maiestate, indignum existimes, pelle-
gere Analecta. Tuum siquidem totum est, in his tempora-
riis impressum foliis, quidquid Tu æternum, in Monte Claro,
esse voluisti. Et sanè peccare me dixissem, in Tuam, Illustriss.
PRINCEPS, facilitatem, cum tenuem, non in tenui, preco-
norum Tuorum, opere, Tibi omnium Maximo PRÆSVLI,
Canobi-

Cenobitici mei genii, offero laborem; nisi quod, hanc quoque
necessariam certe presumptionem, dum primum Panegyri-
cum, Illustriss. Celsitudini Tue dicavi, pro innatâ Tibi cle-
mentiâ, iam condonasti. Quamvis nec est, quod me deli-
quisse rigidior quispiam, in personam Tuam, plenam ætatis
et Maiestatis, censor accuset; Grauior Suada, de Te Gra-
uissimo et Ampliss. Senatorii Ordinis Patre, Patriæ Augu-
stalis; Regni Proxenetæ; imò etiam Rege Sacrorum, grauiores
aliquot contexit Inscriptiones. Pauca insuper, ad calcem
eiusdem Synchomatici opusculi, adieci Poemata, non tam
nutriendo (qui arduis Ecclesiæ et Reipub. pascere nego-
tiis) quàm potiùs recreando Præsulari genio Tuo. Nisi
quod, hic quoque, qualis qualis labor, ex quo non à fortunâ,
sed à religiosâ submissione (quæ potissima est animi portio)
profectus, ad eternitatem Illustriss. nominis Tui conspirat.
Et sanè transibunt istæ etiam pusillæ pagine, cum Tuis in-
gentibus gestis, unaque cum illis et amor erga Te noster, ad
posterum abibit, literarumque beneficio ab interitu vindi-
catus, de omnium fluxarum fortunarum cineribus, trium-
phabit. Videbunt longinqui successores, profuse Tue in
DIVAM CLAROMONTANAM Liberalitatis, etiam in
altero seculo, memoriam, et conuellente omnes Titulos,
omnes diuitias, Morte, Te Pientissimum PRÆSVLEM,
adhuc in pauculis hisce monumentis viuere certissimo ar-
bitrabitur.

bitrabitur. Atq; eam felicitatem voueo totius Ordinis
Protoeremitici nomine, imò & spondeo Venerabundus.
SOSPITATRIX DIVA, ÆTERNI, VERBI MATER.
Hæc omnia omnium nostrum vota, sospitabit, ut Tu Cla-
rissimus, in Monte Claro, cultus MARIANI promotor,
per nominis, nunquam intermorituri, gloriam, omnibus
simul locis terrisque, omnibus seculis esse possis, & mori
nunquam.

Illustrissimæ & ArchiReuerendissimæ
Celsitudinis Tuæ
deuotissimus Cliens.

FR. IOANNES DIONYSIVS ŁOBZYŃSKI,
Ord. S. PAULI Primi Eremitæ.

INSCRI-

I N S C R I P T I O I.

D E O O P T : M A X :

A M P L I S S I M O I N P O L O N I A
S A C R O R V M A N T E S I G N A N O .

P R I M A T I R E G N I , P R I M O P R I N C I P I ,

Legato Nato, A R C H I E P I S C O P O G n e l i n e n s i ,

M A T T H I Æ L V B I E N S K I

C V I O B B A S I L I C A M R E C E N S ,

C L A R O M O N T A N Æ D I V Æ

C O N S T R V C T A M .

O M N E S B O N I O P T I M A M , A M I C I T R A N Q V I L L A M , R E S P V B :

D i u r n a m S a l u t e m p r e c a t u r .

A N N V E V O T I S , M A G N A P A R E N S !

I N S C R I P T I O I I .

I N G R E D E R E O R E X S A C R O R V M ,

R E G I S P O L O N O R V M P R O X E N E T A .

R E G N I A V G V S T A L I S .

A R C H I A N T I S T E S R E V E R E N D I S S I M E

T E R E I P V B : C O L V M E N , I V B A R Q V E L E C H I A C I S E N A T V S .

P O R T A H Æ C , P A N D O S I N V E X C I P I T .

Q u i e x a n g u s t o A u g u s t a m D I V I P A R Æ i n C l a r o M o n t e

C O N S T R V X I S T I D O M I C I L I V M .

T V S E D I S h u i u s A V G V S T A , P R Æ S E S ;

V O T A O M N I V M N O S T R V M

M E R I T I S S I M O F V N D A T O R I , A V S P I C A T O P O R T A M H A N C

I N G R E D I E N T I ,

D I V F A V S T A : D I V R A T A E S S E C O N C E D E .

I N S C R I

INSCRIPTIO III.

HOC VECTIGAL GRATITVDINI S.
 COLENDISSIMO MÆCENATI SVO,
 ARCHIPRÆSVLI GNESNENSI, PRIMATI REGNI.
 MATTHIÆ LVBIENSK I.
 Æternum Memor Beneficij in DIVAM Claromontanam collati.
 Minimus Ordo S. PAVLI Primi Eremitæ,
 VENERABVNDVS SOLVIT.
 SOSPITET SOSPITATRIX DIVA, MAGNVN
 PIATRIONVM.
 AVDI HÆC VOTA DEVS!
 QVIA & SANCTA & PIA POSCIMVS!

INSCRIPTIO IV.

ARCHIEPISCOPO Munificentissimo.
 MATTHIÆ LVBIENSK I.
 Non ex auro intinctis trabibus; Sed omni Cedro
 Eiusdem, Reuerendissimi Nobilioribus Virtutibus,
 PORTA HÆC PANDITVR.
 HANC MEMORIAM IPSE SIBI EREXIT.
 Dum DIVINISSIMÆ GENITRICI, Hoc in Monte, Hanc
 SACRAM ÆDEM EXSTRVXIT.
 Atque vel ideo, in Corde PROTOEREMITICI Ordinis,
 Perennem, Aram, Liberalitatis Meruit.
 QVAM & APPRECIANTES, CLIENTES Humillimi, ERIGIMVS.

INSCRIPTIO V.

Perennitatem, nunquam, intermorituri Nominis.
 HONORVM, VIRTVTVM, MERITORVM LAVREIS.
 EXÆQVA-

EXÆQUATAM, TIBI MAXIME PRINCEPS
IN HOC ARCV TRIUMPHALI
SISTIMVS.

QVI ARCHIVIRGINI, ÆTERNI VERBI MATRI.
PER VOTVM DEO AVRVM.

Sacratium hoc, MAGNVS & Ipse ARCHIPRÆSVL, Condidisti,
Vtque TANTÆ PIETATIS & MVNIFICENTIÆ, Cæleste
Prytaneum, Pretium, Fiat.

HÆC IPSA DIVA FACIET.

INSCRIPTIO VI.

HÆC INVSITATA SPLENDORIS POMPA
IN MONTE CLARO.

DVM REGINÆ CÆLORVM FAVORES DEPRÆDICAT;
Beneficia insinuat, Inter Gestientium Populorum plausus, Loquitur.

Illustrissimi ARCHIEPISCOPI Gnesnensis

MATTHIÆ LVBIENSKI.

Huic igitur VIRGINALIS BASILICÆ FVNDATORI.

SACRA HÆC MOLES SVRGIT.

VIVAT (Vox Vna Omnium est) ANNOS NESTORIS.

INSCRIPTIO VII.

Esse Pium in MARIAM

Non Verbo, sed Opere & Veritate,

Docuit.

ARCHIREVERENDISS. PONTIFEX GNESNENSIS

MATTHIAS LVBIENSKI.

Dum Primum Primatis Regni Primique PRINCIPIS.

Laticlauium Consecutus Fuiſſet.
Hanc Regali Munificentia Baſilicam.
Fieri curauit, Ornauit, Dilatauit.

CAV
Si alijs PRÆSVLARIBVS Virtutibus caruiſſet,
Ad Nominis Claritatem ſatis eſſet,
In Monte Claro, Tantum Opus Condidiſſe.
Vt Magna & Rara in DIVIPARAM DEVOTIO
E Claro Monte Spectabilior fieret.
OPTIMO SVO BENEFACTORI.
Gratum, Animi Monumentum,
Canobium CLAROMONTANVM
P O S V I T.

INSCRIPTION VIII.

MATTHIAS LVBIENSKI
ARCHIEPISCOPVS GNESNENSIS.
Religione in DEVM.
Zelo in ECCLESIAM.
Amore in Patriam.
Munificentia in Pia Opera.
Nulli Secundus
Suas Curas cum defixiſſet in Cælo.

Extra DEI MATREM.

Post DEVM.

Nihil magis amauit in Terra;
Illam Animitus pectore gestans, Teneri non potuit,
quin ei hoc Sacrarium exstrueret.

Liberalitate certans cum M A R I A,

Quod accepit à M A R I A,

Refundens iu M A R I A M.

Plura & maiora per M A R I A M accepturus olim!

Hoc Vadimonium, ipsa DIVA Facit & Spondet.

I N S C R I P T I O IX

Ec quis credidisset

Magnum Regni Primatem, Primumq; Principem.
Eò descendisse, vt ex ARCHIEPISCOPO Gnesnensi,

Architectus & Structor MARIANVS, Fieri

In Claro Monte Voluerit?

Donec tandem Profusis Sumptibus,
Angelorum & Mortalium R E G I N A M,

Quæ Cæli ambitu vix continetur,

In hoc Sacrario conclusisset.

Stupet Hæc Mysteria polus, stupet Terra.

Talis tamq; Potens Virgo Hæc, cui Regia surgit.

Par Domus & Domina,

O quam Paruo Compendio

DIVVS idem Fundator, sibi Immortalitatem
Comparauit.!

*Æternum Dignus, cuius Effigiem Solertes Manus
Ære ducant,*

*Ebore reddant, Marmore sculpant, Auro fundant,
Ubique Erigendam.*

Ita Vouemus! Ita Fiat.

I N S C R I P T I O X.

A D S T A V I A T O R.

Nefas enim tacere, quod P V B L I C V M esse voluit.

I L L V S T R I S S I M V S & R E V E R E N D I S S I M V S

R E G N I P R I M A S,

M A T T H I A S L V B I E N S K I

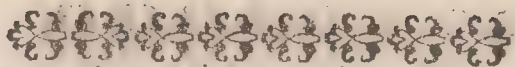
Quando Principali suâ Munificentia

Sacram hanc, Molem, dilatatis Accessibus
Speciosam effecit.

Quo Cælorum Regina, Diffusam Maiestatem, non
amplius ex angusto spectare recessu, aut
tenuibus euocare Votis.

Quot quot Peregrini Confluitis, possitis.

Atque

Atque hoc tandem est

Tot populorum Pectoribus esse Pium!

*Hem quantam Materiem, Pietas Reuerendiss. inuenit? ut non
suis tantum; Sed & alienis Meritis Viueret.*

Viuat, ô Viuat quam Diutissime!

Hoc apprecare Viator, & Abi.

INSCRIPTION XL

Perenne grati Animi Monumentum.

Minimus Ordo PROTOEREMITICVS.

Munificentissimo, MARIANÆ in Claro Monte Basilicæ

CONDITORI.

Sarmatico Patriarchæ, Seni Abrahamico,

Sacerdoti PRINCIPIS Maioribus Nobilissimis.

Moribus Antiquissimis. Heroi Clarissimo.

Qui in Sacerdotalibus Opibus.

Nil æque suum duxit,

Quam ut omnia, sua in Ornamentum Ecclesiarum
effunderet.

Effudit & in Claromontanam DIVA M.

Hoc Excitato, eius ad Honorem, Sanctuario.

Quo Augustius, Augusta Celorum Domina.

Sue Amplitudinis, Fidelissima Patrona

*Cum suâ Sacratissimâ Imagine
Commoretur.*

*O Grata Deo Diuæque Liberalitas.
DIV PERENNA!*

INSCRIPTION XII.

Procul ô procul hinc Prophana Elogia,
Procul Fabulosa Laudum Simulachra;
Pietati ARCHIA NTISTITIS Gnesnensis.
Totum est consecratum.

Quæ Sola, post alia Præclarè Gestæ.
Vel ob vnicum hoc CLAROMONTANVM
DOMICILIVM æuiternè elucescet.
*Ubi, cum undiq; deuotus Splendor emicat, Amplitudinem
Fundatoris vicissim Spectabilem
FACIT.*

Omnino vtrâq; hæc Maiestas, non admiratione tantû,
Sed & Veneratione dignissima?

O D I V A.
Supra quam nihil Nisi DEVS est!
*Vota, quæ pro Positore Templi istius
FVN D I M V S.*

Quæ Clemens & Pia es,
I M P L E.

IN

❁❁❁❁❁❁❁❁❁❁

7

I N S C R I P T I O XIII.

Domicilium Æternaturæ Gloriæ,
PRO DOMICILIO DIVE CLAROMONTANÆ,
PER REVERENDISS. ET ILLUSTRISS.
D D. MATTHIAM LVBIENSKI,
Archiepiscopum Gnesnensem.
Nouitè exstructum,
Quidni Lubentes reponamus?
Quod non imber edax, non Aquilo impotens, possit diruere.
Aut immutabilis Annorum Series,
& Fuga Temporum.
Hanc igitur Etalem Fabricam, ab Amore delineatam,
Apollinari dexterâ desculptam,
Doctis animatam coloribus,
Æternùm Gratus Ordo S. PAVLI Primi Eremitæ,
In Perpetuum Conceptæ Lætitæ
Argumentum.
Venerabundus F. F.

I N S C R I P T I O XIV.

H O S P E S
Paucis Volo

SACRA-

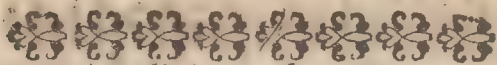
SACRARIVM quod intueris,
 Sacra, Pietatis in MARIAM, est Memoria.
 ILLVSTRISSIMI PRIMATIS REGNI
 MATTHIÆ LVBIENSK I.

Sors cecidit, nimirum in MATTHIAM,
Ut Hoc adeò Splendidum, Ædificium,
 (Suâ illud, & DIVÆ Nostratis, implens Præsentia)
 Hoc mutæ istæ testantur Tabulæ;
 Hoc lateres, Hoc Saxa Loquuntur,
Quot Lapidès, sub hoc Albario Opere,
Tet Stellas Elogiorum Reuerendissimi
 Futuras.

Testes Locupletes ipsius in DIVIPARAM Pietatis.
 O Te Beatum, Cui adeò Munificum,
 IN DEI MATREM,
 CÆLORVM REGINAM,
Esse Licuit!

INSCRIPTIO XV.

Omnium Maximo, Senatorij Ordinis, Patri,
 Sacrationis, in Polonia, Aulæ, PRIMIPILLO,
Episcoporum, Chiliarcho.
 MATTHIÆ LVBIENSK I.
 Cui

Cui Soli dicata hæc Pompa.

Ob Constructum in Claro Monte

DIVIPARÆ SANCTVARIVM.

O Dignam æterna Panegyri Pietatem!

Tabulis Cedrinis Stylo perenni

Incidendam!

Nisi quod ipsa se, rerum Veritas, in Propylæum

LVB IEN IANÆ effert Gloriæ.

Vtinam Optime & Munificentissime

C O N D I T O R,

Æternum Viuas!

Qui adeò Æternum Tuæ Pietati

Struxisti Monumentum.

Hocce Successu, Clarus Mons sibi applaudit.

Atq; ut pari secum Triumphetis Palmâ,

Quotquot Peregrini adestis,

Supplex postulat.

INSCRIPTION XVI.

Huc qui præteris ades.

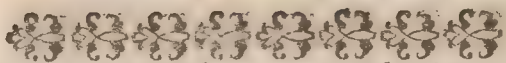
Nec pigeat Paucula discere.

ILLVSTRISSIMVS LEGATVS NATVS, REGNI PRIMAS,

MATTHIAS LVBIENSKI.

C

Non

Non ad vnius Episcopatus Gloriam Natus
Chelmensem, Posnaniensem, Cuiaviensem,
Cathedras exornauit.

In Gnesnensi Archiepiscopio, Omnium Præfularium
 Virtutum Epitome factus:

Cumq; tota Vita Pius ac Munificus fuisset;
In exstruendo DIVÆ Claromontane
 SACRARIO.

Supra modum Pientissimus; & Munificentissimus.
Hoc unum posthac Fama loquatur opus.

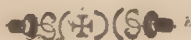
Sic, quando ille DIVIPARÆ in terra, temporariam
 Erigit Ædem.

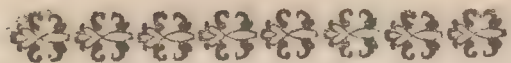
DIVIPARENS eidem in Cælo
 Æternum præparat
 Palatium.

Vbi satis Ecclesiæ, Patriæ, Felicitati, Cælo
Super omnia Maturus Vixerit.

Meliori Apotheosi, quàm Romanorum Augusti
 Redonandus.

Inter Polonorum, futurus, Indigetes,
 PATER & PATRONVS.

CORONIS HONORARIA

Ex Stemmata & Liberalitate

Duorum Reuerendissimorum Antistitum,

ILLVSTRISSIMORVM FRATRVM,

MATTHIÆ GNESNENSIS,

ET

STANISLAI PLOCENSIS

LVB IENIORVM.

Symbolicè Exposita & Proposita.

NON est facile vnā aliquā, etiam politissimā
facundiam, inter hos duos, æquē Illustrissimos ac
Pientissimos Præsules, ita partiri, vt vtriusq; se exæquet,
potissimum in Virginem Claromontanā, Munificen-
tiæ & Pietati. Quis enim edisserat, vt vnus illorum ante
supremum suum funus, mille aureorum nummorum,
dilatandis parietibus Sacrii Virginalis, destinatos, hanc
ipsam Diuam, eorundem fecerit Hæredem; Alter hoc
ipsum Sanctuarium, à fundamentis crexerit. Igitur cum
paris Pietatis molitionē, in Claro Monte, intueor, Omni-
no opus ipsum, in plures authores, discerpere non aude-

rem, nisi palam constaret Archiantistis Gnesnensis, Primatis Regni, esse perfectionem. Illi nimirum hanc Gloriam Deus seruauit, vt & splendidum absolueret ædificium, & suâ Diuæq; præsentia Auspex impleret. Absit igitur vt Tantos & Tales Fratres ab inuicem separemus, quos arctius Pietas cum MARIA, quàm sanguis cum natura, coniunxit Hinc constantior hæret ille nexus, etiam solutâ Naturâ, quia & Pietas in MARIAM, mente quàm ventre, constantius, piâ voluntate, vtrosq; consociauit. An ita sit Mysteria, non verba inspicite.

Et quamuis plura hâc ipsâ in Materiâ (prout ea delineaueramus) è merito hic deberēt & possent poni Emblemata. Quatuor attamen nonnisi, (ne quis obsonium Panem putet) exposuisse sufficiat. Si verum est illud, non omnino vulgare : *In paucis sapor*. Satiùs est enim, vt quis nouam famem expectet, quam nimium comesta, fastidiat. Nisi quod illustrandis his quosq; defuit artificum, saltim scita manus, procul dubio emortuis, vitam datura, literis, si Cupro incisa, cum suis figuris, in publicum ab arte prodijissent Symbola. Horum Tu ô Lector, quâ felicitate es ingenij, tuo genio supple defectum, atq; hunc gloriæ Sacrum, Illustrissimorum **LIBRARIORVM**. Partum, seriùs ama.

EXPOSITIO HISTORICA

Primi Emblematis.

Duo Episcopi Pontificalitèr induti, repræsentant Illustrissimos, Primatem, & Reuerendiss. Plocensem (Lubienios Fratres) Imaginem Diuæ Claromontanæ sustinentes. In nubibus desuper signum Geminorum cum hac Inscriptione: *Frater cum adiuuatur à fratre, quasi ciuitas firma.* Prouerb. 18.

E M B L E M A I.

Et Sanguine, & Pietate, Fratres.

*Consilio Patres, Patria est, si quando iuuandas;
Pontifices fecit, Religionis Amors;
Sanguine collucent; magis ast Pietate Mariæ;
An non hic Pollux; Castor & Ille fuit?*

P A R A P H R A S I S.

Secundi Emblematis.

Ex vnâ parte, quasi ante Aram, stantis Imaginis, Diuæ Claromontanæ, D. Lucas cum penicillo pictorio adstat, ad cuius pedes insigne ipsius, Taurus alatus, terræ incubuit: Ex alterâ itidem Pontificalitèr indutus Illustrissimus Primas, hanc ipsam S. Imaginem, tanquam

Fundator Sacrarij Claromontani, manibus fortiter apprehendit: At pedes verò eiusdem Archipræsulis, Bifons Gentilitius, humo similiter supercubat.

E M B L E M A II.

Paris Molitionis, Par Pietas.

*Effigiem iste dedit; templum dedit iste Mariæ;
Stemma utrisq; unum, Par Pietatis Opus;
Non melius Faciem Lucas depingere quivitis;
Præsul digna magis, non dare Tempula potest.*

E N A R R A T I O.

Tertij Emblematis.

Templum siue Sacrarium, ex arte Optices, quasi apertum intusq; exornatū, in cuius medio adstat altare, supra quod Imago D. Claromontanæ, à cuius vultu radij protensi vsq; ad faciem, in genua positi Antistitis, totum illū circumcirca illuminant. Ex ore autem Præsulis orantis, verba ista promanāt: *Vna hæc fortunis, Ara reperta, meis.* Iam verò Propylæum eiusdem Sacrarij, prominentibus extra, quatuor columnis innititur, ad quarum singulariū bases, ad instar cuiusdā sustentaculi, Stemma Gentilitium Archiantistitis nostri, nimirum Caput Bifontis Gladio transfixū, depositum enitescit.

E M-

E M B L E M A III.

Capitolium Lubieniorum, Romano quouis sanctiùs.

*Panditur hoc Sacrum Penetral, Tibi Magna Virago,
Archiepiscopæ, quod posuere, Manus.*

Infantes hæc Ara tegit, Mariæq; fauorem

Querentes; Votis ista dicata Domus;

Hanc veluti Testem Sacri Tibi Pectoris Arrham,

Tu Virgo solito lucis, amore, fove,

Quin foveas Illum quoq; qui Tibi Tempia dicavit,

Vivat Io Præsul: vivat Opusq; Tuum!

Corpore siue animo languens, hic pronus adora;

Quæ Sancti nequeunt; Ista Virago potest.

E X P L A N A T I O.

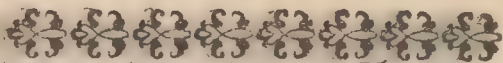
Quarti Emblematis.

E nubibus manus extensa, cum gladio, capiti Bison-
tis siue Tauri impresso; quale visitur in Stemmata Illu-
strissimi Primatis, qui Pontificaliter indutus eundem
Taurum per cornua, coccineâ præcinctum vittâ, ducit
ad Victimam non inuitum.

E M B L E M A JV.

Non inuitus trahor, vt immoler.

Tauri

*Tauri coccineâ miraris cornua Vittâ
 Constricta? Huic signo nilne subesse putas?
 Sic redimitus erat, quoties stans hostia ad Aram
 Romanam, Taurus victima caesa fuit;
 Denotat hoc Gladius, Caput id notat acre Bisontis,
 Hostia Præsul adest, qui Pia Tempia struit;
 Amplius haud quæras, ista ô quid, Stemmata signent?
 Præfule cum Sacro, Stemmata sacrificant.*

Atq; hic ne ampliùs, sed nec vltra tende calame; Oceano laudum tantorum Antistitum obruendus. Quis credat dignum aliquid de illis promi posse? Quorum alter stylo & consilio pollens, potens, plura de rebus in Polonia gestis volumina, inter curas Senatorias, à se cōscripta, publici iuris esse voluit; Alter eâdem prudentiâ vbiq; conspicuus, piæ suæ munificentiae, tot sacris ædib⁹ è fundamentis eductis, se ipsū, in omnem seram posteritatem, exhibuit admirandum. Nequaquam igitur ampliùs è terrâ, sed è cælo laudâdi, vnde & redonandi æternū. Quare profusionē linguæ restringimus, vt qui illorum consulere ex pari non possumus dignitati; saltem temeritati consulam⁹ nostræ. Ex quo ornat⁹ illis totus, nō à formâ cincinnatorum verborū, sed à materiâ Præclarè gestorū succrescit. Ergo silem⁹, tenuitatis nostræ cōscij; ac infimul venerabundi finimus in apprecatione, mox & deprecationē subiuncturi.

❁❁❁❁❁❁❁❁❁❁

27

SALVETE O MAGNI HEROES!

Præsularibus inuoluti Fascijs; Trabeatis circumamicti Togis.

A M B O

Fauente Cælo, Gestiente Patriâ, Gratante Familiâ,
Triumphante Claro Monte.

ECCLESIAE ORACULA.

REIPVB. COLVMINA.

PROSAPIÆ DECORA.

MONTIS CLARI CLARISSIMA SYDERA.

DIVORVM AMORES.

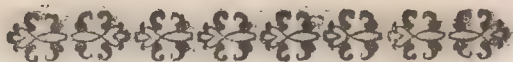
REGVM DELICIAE.

MARIAE CORCVLVVM.

Ergo in tanta Fatorum benignitate; dum Ecclesiæ
Orthodoxæ; dum Regno; dum Sereniss. Regibus; dum
Familiæ; dū nostro Claro Monti; & deniq; dum his ipsis
Heroibus, Præsulibus, Senatoribus, eam, O Lector, Sospi-
tatem, nobiscū gratularis; omnia pariter fausta, æquè su-
perstitibus, ac vita functis, Beatitatem, inquam, vtrisq; ap-
precare. Sed quo abijmus iterum cum calamo? Ve-
niam audaciæ date, O *Magne, Magnorum Mystarum,*
Animæ! Auiculas nimirum imitati sumus, quas, cū ni-
hil possent opulentiùs, plumas ad Magnificentiss. Del-
phici Apollinis templum, sicut & apes ceras detulisse le-
gimus; Idem & nos Religiosæ Paupertatis cultores, hic
& nunc conamur, quando pro Basilicâ D. Claromon-

D

tanae,

ranæ, Pietate & Munificentia Lubienianâ exstructâ,
 ad cætera, gloriæ vestræ, monumēta, hanc quoq; ingenij
 Cænobitici opellam, cum eruditis istis Analectis adiun-
 gimus, quæ vel ideò, quia vos pientissimos duos Fratres
 vterinos, magnos Præsules continet, vilis vobis non erit.
 Utq; alijs, vestra itidem merita placeant, illa ipsa facient,
 quibus & vos hætenus, Deo, Ecclesiæ, Patriæ placuistis.
 Et fanè libentes concedimus; possint alij in laudem ve-
 strâ scribere aliquid magnificentius; Cænobium nostrū
 nihil amantiùs: Quod si summas has vestras virtutes,
 stylus hic noster quoquomodo detriuit, Deus Opt. Max.
 qui solus, verum est & consummatum, omnis irriguæ
 pietatis, Hostimentum, immortalibus suis recompenset
 præmijs. Hæc votorum nostrorum meta, Hæc lingua-
 rum præconia, Hic manuum plausus, Hic spiritus, pe-
 renni apprecationi, consecratus, imò sermonis magis fi-
 nis, quam gratiarum. Ex quo non à fortunâ, sed ex in-
 genio, totum id, quod offerimus, ducimus. Sincere-
 rum itaque hoc mentis nostræ donarium, nil dubito,
 quod, sicut animo magnifico, ita & manu Præsulari,
 PRINGEPS Archireuerendissime, excipies. Et fanè
 quemadmodum Tua in DIVAM Nostram digna
 est immortalitate pietas, ita & nostra in Te omni acce-
 ptatione,

pratione dignissimâ gratitudo. Quam, tanquam votuum debitum, omni ære, omni nexu, magnoque cultu, interea reponimus, vt vicissim, in donum conflata, illa quoque æterna fiat. Et erit. Donec tandem, post tot, pro Ecclesiâ & Republicâ exantlatos labores, inter virtutum & meritorum Tuorum Triumphos, quatuor Præfularibus Infulis redimitum caput, æternum beatus, stellis inferas innectasque.

Et iam Phebus Olympiaco descendat ab axe,

Tuque coruscantis Syderis instar eas;

Vltro syderei, cedant tibi signa, theatri,

Subjiciantque tuo colla superba, iugo;

Erigone cedat, vocalis cedat Orion,

Cedat Erychtonius, cedat & ipsa Venus.

Vivito stellimico felix in vertice Præsul,

Efficiant noctem sydera, tuque diem,

Omnes excedant Stella celestibus aruis,

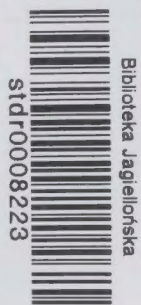
Tu solus superis perge, micare, globis.

Patritus tuus euge Bisons tecum ardeat astris,

Arctoo siquidem dignior ille Boue.

Sic Tu, Stemma tuumque dabit noua lumina celo,

Tu signum, Solis, Luna; Bisontis erit.

Biblioteka Jagiellońska

5470008223

